

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавська державна аграрна академія
Освітня програма	37269 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.07.2021 р.

Справа № 0796/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Лопушняк Василь Іванович – головуючий,

Василишин Роман Дмитрович,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Іванова Ірина Євгенівна,

Пастухов Валерій Іванович,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

Центилю Леонід Васильович,

за участі запрошених осіб:

Поспелов Сергій Вікторович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Полтавська державна аграрна академія
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37269
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП містить чітко сформульовані цілі, які полягають у формуванні науково-професійних компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької діяльності та виконання досліджень в агрономії на сучасному рівні. Цілі ОНП корелюють з нормативною базою, яка визначає місію та стратегію розвитку ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Пропозиції роботодавці висловлюють під час постійних зустрічей з ними та отримання від них рецензій-відгуків. НПП та представники здобувачів ВО залучені до обговорення цілей та ПРН ОНП на засіданнях.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП «Агрономія» та її ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 201 Агрономія. ОНП враховує галузевий та регіональний контекст, відповідає Програмі розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2027 року. Також здобувачі мають можливість здійснювати свої дослідження у провідних с.-г. підприємствах та дослідних установах регіону, з якими ЗВО співпрацює на договірних умовах. ОНП «Агрономія» враховує досвід аналогічних ОНП ЗВО як іноземних, так і українських, у результаті чого було звернуто увагу на оптимізацію науково-навчальної роботи, студентоцентризм, набуття навичок «soft skills».

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня (ступінь доктор філософії) за спеціальністю 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство є відсутнім. Програмні результати навчання (ПРН1 – ПРН21) ОНП «Агрономія» 2020 року відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації (восьмий кваліфікаційний рівень).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Термін навчання на ОНП становить чотири роки. Обсяг освітньої складової ОНП складає 60 кредитів ЄКТС, що в межах вимог (30-60 кредитів ЄКТС). Обсяг окремих ОК становлять 3-7 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг обов'язкових ОК складає 44 кредити ЄКТС. Обсяг, відведений на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 16 кредитів ЄКТС (26,7 % від загального обсягу ОНП), що відповідає вимогам.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП «Агрономія» має чітку структуру, збалансовану за роками навчання: освітня складова займає два роки (4 семестри), на науково-дослідну роботу відведений час впродовж всіх чотирьох років навчання. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему, про що свідчить структурно-логічна схема ОНП та відповідний НП. Кожна окрема ОК забезпечує від 3 до 5 ПРН.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 201 Агрономія. Теоретичний зміст предметної області ОНП – це прикладні наукові дослідження в сфері агрономії, агроекології, розробка і впровадження теорій і концепцій управління агрономічними процесами. ОК професійної підготовки «Агроекологія», «Органічне землеробство», «Організація наукових досліджень в агрономії», «Стабільне рослинництво» мають спрямованість на спеціальність 201 Агрономія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування ІОТ та порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у ЗВО регламентується такими нормативними документами: Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Перелік обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, а також їх актуальне методичне забезпечення розміщено у вільному доступі на офіційному сайті. Вибіркова частина ОНП становить 16 кредитів ЄКТС. Загалом здобувачі мають змогу обрати чотири ОК з наявних восьми вибіркових ОК, запропонованих для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктор філософії. Вибіркова складова постійно змінюється з урахуванням потреб стейкхолдерів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає практичні заняття, лабораторні роботи, виступи на семінарах, які займають 55% загальних аудиторних годин.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Здобувачі ВО набувають соціальні навички у ЗВО завдяки опануванню освітніх компонент ОНП (ОК 1 «Англійська мова для науковців», ОК 3 «Педагогіка вищої школи», ОК 5 «Філософія науки», ОК 10 «Педагогіка і психологія вищої школи» та «Педагогічна практика»), а також науково-дослідницьких, організаційних, соціально спрямованих активностей. Також цьому процесу сприяють навички комунікації, нетворкінг, здатність працювати у команді та самостійно, керування науковими проектами, які набуваються внаслідок підготовки і участі у науково-практичних конференціях, тренінгах, семінарах, у захисті звітів, наукових робіт.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

За відсутності професійного стандарту розробники орієнтувалися на Національний класифікатор України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 із змінами відповідно до наказу Мінекономрозвитку України № 923 від 16.08.2012). Компетентності і ПРН сформовані згідно Національної рамки кваліфікації України.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У Положенні про організацію освітнього процесу ЗВО зазначено, що «кількість годин аудиторних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами ВО здатності навчатися автономно і становить для

денної форми навчання 1/3-2/3 від загального обсягу навчального часу навчальних дисциплін. У НП 2020 року на ОК відводиться 1710 годин (без урахування ОК «Педагогічна практика»), з них аудиторні заняття займають 616 годин (36,02%), самостійна робота – 1094 годин (63,98%), що відповідає діючому Положенню.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ВО за ОНП за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Інформація про Правила прийому на навчання за ОНП розміщена на офіційному вебсайті ЗВО. Вступ на навчання за ОНП здійснюється на основі наявності у вступника освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст») та вступних іспитів. Правила прийому у 2021 році викладені чітко і зрозуміло. Дискримінаційних обмежень не виявлено.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання здобувача в інших закладах вищої освіти у ЗВО регламентовані Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА, Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА, Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ПДАА, які містять зрозумілі та доступні правила визнання результатів навчання для всіх учасників освітнього процесу.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені та затверджені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відомості про самооцінювання містять приклад визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення ПРН. Анотації та силабуси дисциплін висвітлено на сайті ЗВО. Організація освітнього процесу в ЗВО базується на студентоцентрованому підході, що відображено в п.7 Положення про організацію освітнього процесу. Принцип академічної свободи проявляється можливістю вибору частини дисциплін, обранням бази проведення і теми досліджень.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до її цілей, згідно Положення про організацію освітнього процесу і Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук. Організація освітнього процесу здійснюється з урахуванням досвіду ЗВО та кращих практик у галузі.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЗВО система моніторингу, перегляду та оцінювання змісту ОК регламентована Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення наукових досліджень, Положенням про робочу програму НД. Розроблена система оцінювання змісту ОК.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО реалізує Стратегію інтернаціоналізації до 2025 р., у якій визначено основні шляхи розширення міжнародного співробітництва. У ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків. Університет є офіційним членом консорціуму e-VERUM, має відкритий безкоштовний доступ до ресурсів Thomson Reuters; WoS. НПП, що відповідають за реалізацію ОНП, підтримують наукові зв'язки зі закордонними партнерами. НПП факультету проходять стажування за кордоном, отримують відповідні сертифікати та використовують досвід під час реалізації змісту ОНП. Однак, участь здобувачів у міжнародних проєктах, програмах мобільності представлена недостатньо, оскільки більшість аспірантів до них не долучені.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти в ЗВО регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Процедура проведення контрольних заходів та критеріїв визначена у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Форми контрольних заходів з усіх навчальних компонент, передбачених навчальним планом, представлені у робочих навчальних програмах і проводяться у формі модульних контрольних робіт, заліків, екзаменів, звітів. Оцінювання рівня навчання здобувачів вищої освіти в ЗВО проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою. Ліквідація академічної заборгованості відбувається за складеним ЗВО графіком, що було підтверджено під час зустрічей із здобувачами. Розподіл балів за поточну успішність та підсумковий контроль визначається робочою програмою дисципліни. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання, процедура їх контролю та розгляд апеляцій здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють досягти результатів навчання та оприлюднюються заздалегідь на сайті закладу і доводяться до відома здобувачів на початку викладання кожної дисципліни. У ЗВО функціонують Студентська рада, Рада молодих вчених, Рада здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та Наукове товариство здобувачів вищої освіти, які долучені до процесу покращення освітнього процесу, сприяють зростанню культури та соціальної активності здобувачів вищої освіти.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти третього (освітнього-наукового) рівня за спеціальністю 201 Агрономія відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО проведення контрольних заходів є процесом чітким, зрозумілим, доступним для всіх учасників освітнього процесу та врегульованим відповідним Положенням. У ЗВО систематично проводиться моніторинг ефективності системи і критеріїв оцінювання знань. Результати екзаменів постійно перевіряються через виконання здобувачами ККР. У ЗВО розроблена процедура апеляції результатів оцінювання. У ЗВО впроваджено Кодекс академічної доброчесності, Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО забезпечує та всіляко популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, що унормовано низкою документів. Аналіз робіт НПП та здобувачів на наявність запозичень в ЗВО проводиться за допомогою систем Strikeplagiarism та Unicheck. З метою виявлення порушення академічної доброчесності в ЗВО працює Комісія з академічної доброчесності, що здійснює контроль за дотриманням норм і принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. В ЗВО проводять конкурси з академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які забезпечують ОНП загалом відповідає спеціальності 201 «Агрономія», а також профілям відповідних ОК. Узгодженістю з академічною кваліфікацією НПП ОНП є достатні професійні активності викладачів згідно з чинними Ліцензійними умовами (ЛУ) провадження освітньої діяльності. Наукове керівництво аспірантами здійснюють 25 фахівців: 16 кандидатів та 9 докторів наук, які працюють на 6 профільних кафедрах. Усі НПП систематично підвищують свою майстерність в провідних ЗВО та НДУ України та закордону відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Усі НПП мають публікації у фахових виданнях України, а також у виданнях, що індексуються у базах Scopus та WoS. Інформацію про НПП кафедр та їх професійну діяльність оприлюднено на сайті ЗВО. Науково-педагогічний склад ОНП достатній для того, щоб сформувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій. Кваліфікація НПП, задіяних в реалізації ОНП, загалом забезпечує досягнення цілей та ПРН.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОНП, описані у Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників. Процедура проводиться відкрито і прозоро, що дозволяє забезпечити необхідний рівень успішної реалізації ОНП. Для успішної реалізації ОНП рівень викладачів оцінюється за допомогою рейтингування, що регламентується Положенням про рейтингове оцінювання НПП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО плідно працює зі стейкхолдерами. Роботодавці визначають можливості навчання, стажування здобувачів та НПП на базі їх підприємств. В ЗВО проводиться анкетування зовнішніх стейкхолдерів щодо реалізації ОНП, створено банк вакансій, де роботодавці можуть залишити пропозиції. В ЗВО проводять регулярні зустрічі із зовнішніми стейкхолдерами, де обговорюють існуючі проблеми та надають рекомендації щодо розвитку напрямів досліджень. Здобувачі мають можливість проводити наукові дослідження на базі НДУ та господарств, з якими є договори про співпрацю, що значно посилює наукову складову ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

В ЗВО існує практика залучення до аудиторного процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, що дає можливість надання здобувачам актуальної та новітньої інформації.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЗВО здійснюється систематичне підвищення кваліфікації та стажування викладачів. Професійний розвиток викладачів здійснюється також шляхом участі в наукових конференціях і проектах, в т. ч. міжнародних, круглих столах, наукових семінарах. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП у співпраці з іншими організаціями у формі стажувань, спеціалізованих курсів тощо. Реалізація системи професійного розвитку НПП здійснюється у співпраці з НУБіП, УМО, ПУЕТ тощо. На кафедрах факультету практикуються відкриті лекції та взаємовідвідування занять. ЗВО надає відрядження на конференції, симпозіуми, мотивує до публікацій у виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus та WoS тощо.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У системі стимулювання НПП ЗВО наявне матеріальне і нематеріальне винагородження, що надаються викладачам за належне виконання їх обов'язків.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ до усієї інфраструктури, мережі Інтернет, інформаційного ресурсу вебсайту, інформаційних ресурсів Moodle, ACU, наукової бібліотеки, електронного репозиторію, міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, а також наукового й навчально-методичного забезпечення ОНП. Аспіранти та НПП забезпечені можливістю безоплатної перевірки наукових робіт на виявлення збігів (ідентичності), схожості текстів за допомогою спеціалізованого сервісу Unicheck та Strikeplagiarism. Використовується МТБ з відповідним якісним обладнанням й дослідного поля. Загалом зміст підкритерію є на рівні практик, які є в інших ЗВО за подібними ОНП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Згідно Концепції освітньої діяльності в ЗВО створено освітнє середовище з дотриманням усіх санітарно-технічних вимог, яке є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ОНП та задовольняє їх потреби. Зі здобувачами проводяться інструктажі з дотримання безпеки життєдіяльності, охорони праці, правил пожежної безпеки, тематичні лекторії щодо попередження розповсюдження Covid19. На всіх кафедрах і у лабораторіях є аптечки. У ЗВО працює медпункт. Згідно Положення про психологічну службу у ЗВО здійснюється соціально-психологічний супровід освітньо-виховного процесу. Вся інфраструктура ЗВО є зручною для усіх учасників освітнього процесу і розташована на закритій території. Однак, формування освітнього середовища не містить інноваційних підходів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює усі належні умови для успішної реалізації освітньої складової на ОНП. Здобувачі мають вільний доступ до усієї інформативної складової освітнього процесу за підтримки відділу аспірантури та докторантури. Організаційну підтримку щодо користування бібліотечними ресурсами, забезпечення якісним навчально-методичними матеріалами, безкоштовними публікаціями наукових статей у фаховому виданні забезпечено згідно з Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук. Соціальна підтримка забезпечується своєчасною виплатою стипендії, житлом та робочим місцем на кафедрі, наданої можливості працювати на 0,5 посадового окладу. У ЗВО передбачено фінансову підтримку студентської ради у розмірі 0,5 % від загального обсягу коштів спеціального фонду.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію. Зо ОНП у ЗВО особи з особливими потребами не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено низку нормативних документів, що забезпечують вирішення конфліктних ситуацій різного спрямування. Зокрема Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій, Положення про уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції, Положення про протидію булінгу (цькування), Положення про психологічну службу, Положення про омбудсмена учасників освітнього процесу, Порядок подання та розгляд скарг здобувачів вищої освіти. ЕГ не виявлено скарг щодо конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупційними ризиками. Аналіз доступних інформаційних матеріалів підтверджує відсутність скарг здобувачів за ОНП, однак це не свідчить про інноваційність діяльності в межах зазначеного підкритерію в контексті зразкової оцінки.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду змісту ОНП регламентовано положеннями про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму, про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, які висвітлено на вебсайті. також на сайті для громадського обговорення висвітлено проєкт ОНП, який доопрацьовано й наразі перебуває на етапі підготовки до затвердження Вченою радою університету.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти за ОНП активно долучаються до перегляду змісту програми. Відділом аспірантури і докторантури спільно з відділом моніторингу та забезпечення якості освіти розробляються опитувальними щодо оцінювання якості навчання за ОНП та задоволеності здобувачів вищої освіти освітніми послугами, сильних та слабких сторін ОНП, оцінювання якості та підходів до викладання навчальних дисциплін, залучення до наукової роботи (досліджень), якості та ефективності самостійної роботи.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці співпрацюють із ЗВО у рамках договорів про співпрацю, надають допомогу аспірантам у проведенні їх наукових досліджень, долучаються до проведення тематичних лекторіїв, беруть участь в обговоренні змісту ОНП на засіданнях відповідних кафедр. Проте Раду роботодавців на факультеті агротехнологій та екології поки що не створено.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО функціонує відповідно до Положення, яке регламентує процедури управління якістю. У рамках реалізації ОНП «Агрономія» залучається широке коло стейкхолдерів, які беруть участь в обговоренні змістовного наповнення освітньої програми на розширених засіданнях кафедр факультету агротехнологій та екології, методичних комісіях та вчених рад факультету й університету із залученням представників студентської ради, ради здобувачів ВО ступеня доктора філософії і керівництва. За результатами анкетувань здобувачів ВО було винесено пропозицію щодо посилення співпраці з міжнародними компаніями, можливості проведення виїзних занять в умовах господарства. Рекомендації і побажання були враховані робочою групою і внесені відповідні зміни до проєкту ОНП на 2021-2022 н.р.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація освітньо-наукової програми 201 «Агрономія» третього ступеня вищої освіти в ЗВО є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, забезпечується періодичний перегляд ОНП, постійний моніторинг освітньої діяльності за нею, інформаційно-довідкове консультування з питань забезпечення якості освітньої діяльності, опитування аспірантів. У ЗВО формується культура якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідно до чинних нормативних внутрішніх документів, зокрема Положення про організацію освітнього процесу, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури щодо регулювання прав й обов'язків учасників освітнього процесу, які є доступними й послідовними за реалізації ОНП Агрономія.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Згідно доступних інформаційних матеріалів та висновку ЕГ загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП 2016р., 2019 р. і 2020 р. відповідає науковим інтересам здобувачів ВО. Обов'язкові освітні компоненти ОНП дозволяють забезпечити підготовку здобувачів до дослідницької діяльності та змогу кваліфіковано відображати результати наукових досліджень. Вибіркові ОК зорієнтовані на отримання глибоких і водночас вузькоспеціалізованих знань з тем дисертаційних досліджень здобувачів. Повноцінна підготовка до викладацької діяльності у ЗВО забезпечена ОК ОНП Педагогіка вищої школи та Педагогічна практика.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Здобувачі ВО за ОНП мають можливість регулярно апробувати власні наукові дослідження на конференціях, круглих столах, з'їздах різного рівня, які організовуються у ЗВО, можуть звернутися у відділ з питань інтелектуальної власності щодо патентного пошуку та формування охоронних документів, взяти участь в організації конференцій, семінарів, олімпіад, круглих столів тощо, мають можливість публікуватися у фаховому для спеціальності виданні категорії Б «Вісник ПДАА». Для участі у конференціях, з'їздах тощо поза межами ЗВО, оформлюються відрядження, компенсуються витрати на проїзд та проживання. Для проведення наукових досліджень аспірантам забезпечено вільний доступ до атестованих навчально-наукових лабораторій та матеріально-технічної бази ЗВО, її інфраструктури, інтернету, бібліотеки, електронних ресурсів та баз даних тощо. Аспіранти достатньою мірою забезпечені реактивами, насінням, добривами та іншими витратними матеріалами. Позитивним моментом є преміювання здобувача після присудження йому наукового ступеня.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

У ЗВО діє система, яка дозволяє аспірантам долучатися до міжнародних програм та проєктів. Функціонує відділ міжнародних зв'язків, задля забезпечення організаційного, консультативного та інформаційно-методичного супроводу міжнародної діяльності, розвитку співробітництва із зарубіжними ЗВО, навчальними та науковими організаціями, установами і фондами для забезпечення інтеграції до європейського та світового освітньо-наукового простору, а також підняття міжнародного престижу і рейтингових показників ЗВО. Академія проводить Міжнародні науково-практичні конференції, в яких беруть участь аспіранти. Здобувачі академії долучаються до міжнародної академічної спільноти шляхом спільних публікацій з науковими керівниками у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus, WoS.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів задіяні у різних дослідницьких проєктах, регулярно публікуються у фахових виданнях України, виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, беруть участь у конференціях міжнародного рівня.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

На вебсайті ЗВО є рубрика «Академічна доброчесність», де висвітлено всю інформацію щодо політики, стандартів і процедур дотримання принципів академічної доброчесності. Усі бажаючі можуть надсилати свої пропозиції щодо реалізації принципів академічної доброчесності на електронну пошту: dobrochesnist@pdaa.edu.ua. Згідно Положення про академічну доброчесність здобувачів ВО ступеня доктора філософії, доктора наук ПДАА» зараховані до аспірантури установи здобувачі в обов'язковому порядку підписують «Декларацію про академічну доброчесність», згідно якої дають свою згоду на розуміння і підтримку політики закладу із дотриманням принципів академічної доброчесності. У ЗВО згідно договору співпраці з ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck Україна) функціонує процедура перевірки наукових робіт на текстові запозичення, також роботи перевіряються за допомогою платформи Strikeplagiarism. ЕГ не встановила наявності випадків наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Ширше використовувати досвід зарубіжних програм під час формування змісту ОНП, відобразити інноваційний напрям змісту ОНП, її реалізацію щодо прогнозування і запобігання проблемам розвитку аграрної галузі у регіональному та глобальному контекстах відповідно до місії Університету.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Удосконалити структурно-логічну схему ОНП, зокрема зв'язки між ОК. Запланувати однакову кількість кредитів для усіх вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Забезпечити реалізацію принципу академічної мобільності здобувачів ВО за ОНП «Агрономія».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Активізувати участь здобувачів ВО у міжнародних стипендіальних програмах, наукових проєктах тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Передбачити анкетування здобувачів ВО та НПП, що забезпечують реалізацію змісту ОНП щодо обізнаності принципам академічної доброчесності, опрацювання результатів цих опитувань та розміщення результатів на офіційному веб-сайті ЗВО; для підсилення об'єктивності переглянути процедуру повторного проведення контрольних заходів шляхом залучення зовнішніх екзаменаторів.

Критерій 6. Людські ресурси

Враховувати відповідність фахової підготовки та наукових інтересів наукових керівників та здобувачів вищої освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Забезпечити на веб-ресурсах широке інформування освітньої спільноти щодо особливостей реалізації освітніх заходів в умовах карантину саме за ОНП, запровадження та дотримання у ЗВО протиепідемічних заходів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відобразити на вебсторінці ЗВО, зокрема вкладці «Спеціальність «Агрономія» (аспірантура)» публічну форму пропозицій стейкхолдерів щодо покращання змістовного наповнення та публічного висвітлення зворотного зв'язку робочої групи ОНП на такі звернення. Створити Раду випускників факультету агротехнологій та екології та Раду роботодавців факультету агротехнологій та екології, до яких включити випускників різних років випуску аспірантури та зацікавлених роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Наповнити інтернет-сторінку змістовним англомовним контентом та висвітлити публічну форму для попереднього розгляду і обговорення змісту ОНП із зазначенням термінів проходження процедури.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Посилити участь здобувачів ВО у виконанні проєктів, зокрема міжнародних, для активізації публікаційної активності здобувачів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, зокрема Scopus s WoS.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ